

VAD VET DU OM TULLHUSET/TULLHUSEN?

Tullhuset från sett från norr.

1632 Axel Oxenstierna fattar beslut om att Kungliga Tullkammaren ska förläggas till naturhamnen på Dalarö.

1636 Sjötullen flyttar till Dalarö och en tullkammare inrättas med rätt till kontroll och klarering av all gränspassage till och från Stockholm. Nu börjar Dalarö omnämnas som samhälle. Ett första Tullhus uppförs på Dalarö 1636 eller 1637.

Från 1636 fram till 1928 fanns inloppstullen på Dalarö för införsel av varor till Stockholm. Kring Tullhuset växte sedermera samhället Dalarö upp.

1640 bodde totalt 97 personer på Dalarö.

All utrikes sjöfart som in- och utlöpte till och från Stockholm och Gävle skulle nu anmäla sig vid Tullkammaren på Dalarö för förtullning.

Anm.

Tullstation på inloppsort. Systemet med inloppsstationer infördes genom 1636 års seglationsordning. Förtullningen skedde vid stationen. Syftet var att minska möjligheterna till smuggling vid segling genom skärgårdarna.

De stora segelfartygen ankrade upp i vattnet mellan Dalarö och Jutholmen^o där tullmän kom ombord för kontroll.

På Dalarö fanns 1686 femton tullmän.

Vissa dagar kunde mer än 40 skepp anlöpa Dalarö och skepparen mot vite omgående måste anmäla sig för tullklarering.

Den 10 juni 1761 ankom 42 fartyg.

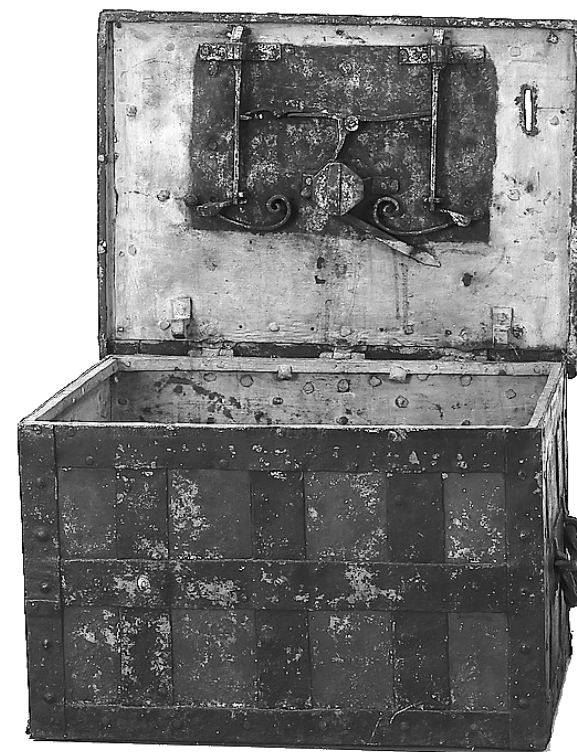
Dalarö var den enda tullstationen för Stockholm fram till 1721.

Ägaren av skeppslasten tillsammans med skepparen gjorde upp med tullklararen om vilket belopp som skulle betalas för lasten.

Beloppet skulle betalas kontant eller intyg skulle uppvisas om att lastägaren avsatt ett garantibelopp hos Tullkammaren i Stockholm.

Ägaren av skeppslasten tog sig med häst från Stockholm.

Kassakistan

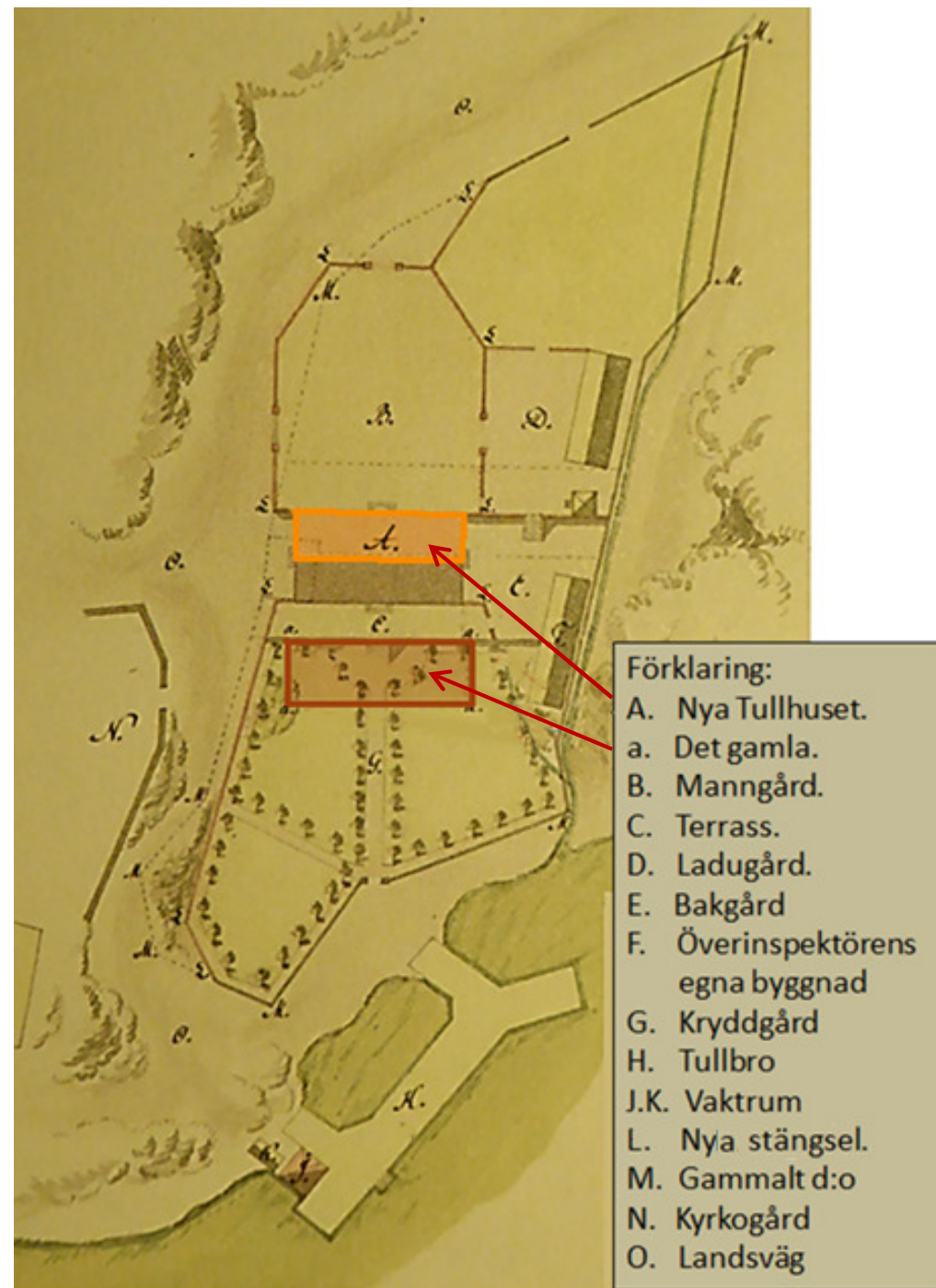
Innan nuvarande Tullhuset byggdes fanns det ett Tullhus närmare vattnet.

Redan 1637-1638 byggdes det första Tullhuset på Dalarö.

Tullhuset var inte lika ståtligt som nu^o utan var av timmer.

Dock brändes det gamla Tullhuset ner till grunden av den ryska flottan 1719° då de befann sig utanför Dalarö Skans försvarsgräns.

Det första Tullhuset blev således 82 år gammalt.

Troligtvis byggdes ett nytt Tullhus på samma plats och stod där fram till det nya Tullhuset i sten stod klart 1788.

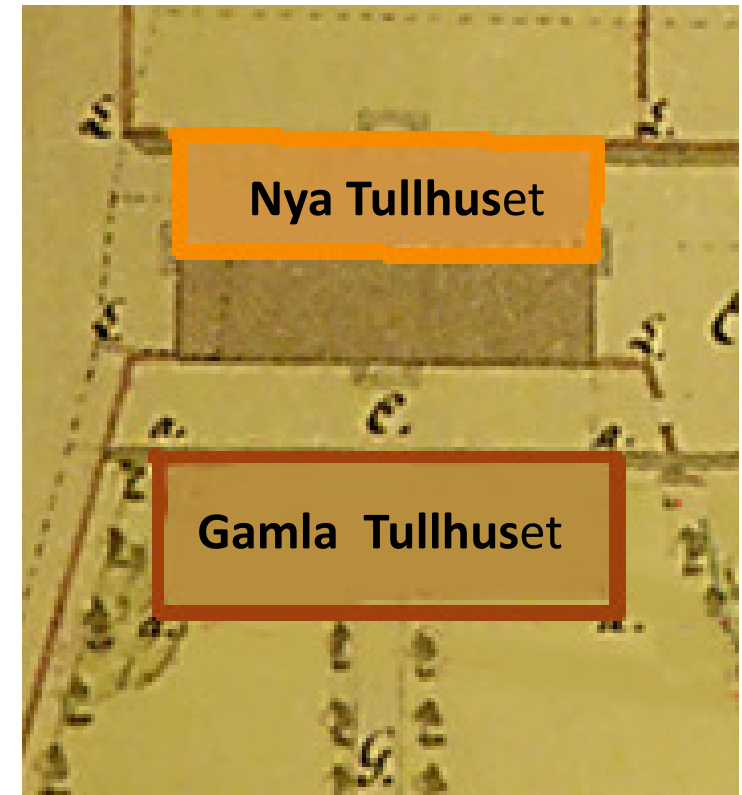
Det var då troligtvis ett mindre trähus i en våning.

Således fanns det två gamla Tullhus uppförda i trä under mer än 150 år.

Enligt annons i Inrikes Tidningar 1791 försåldes det gamla Tullhuset tre år efter att nuvarande Tullhus invigdes.

Se mer om försäljningen av gamla Tullhuset i DHF:s bildanalys 4910X.

Tullklarering 1761:

Vissa dagar kunde > 40 skepp (42 den 10/6 1761) anlöpa Dalarö och att skepparen vid vite omgående måste anmäla sig till tullklareren.

Sedan skulle lastägaren från Stockholm skepparen och tullklareren "göra upp" i Tullhuset och reda pengar skulle lämnas till Tullen. Hur gick detta till?

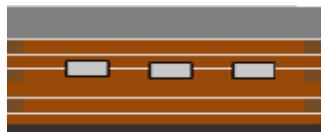
Åtminstone från början skulle tullförhandling ske med tre inblandade: tullklareren skepparen och köpmannen som skulle betala tullavgiften.

Köpmannen kom troligtvis ridande ut till Dalarö med reda pengar.

På sidan 32 i skriften "Dalarö Skeppslista 1761" finns en utförligare beskrivning hur tullklarering gick till.

1637

1788

1637/1638

**Ett första Tullhus
av timmer uppförs.**

1719

**Tullhuset bränns
av ryssarna.**

1719-1791

**Troligen uppförs ett nytt
Tullhus på samma plats.**

1788

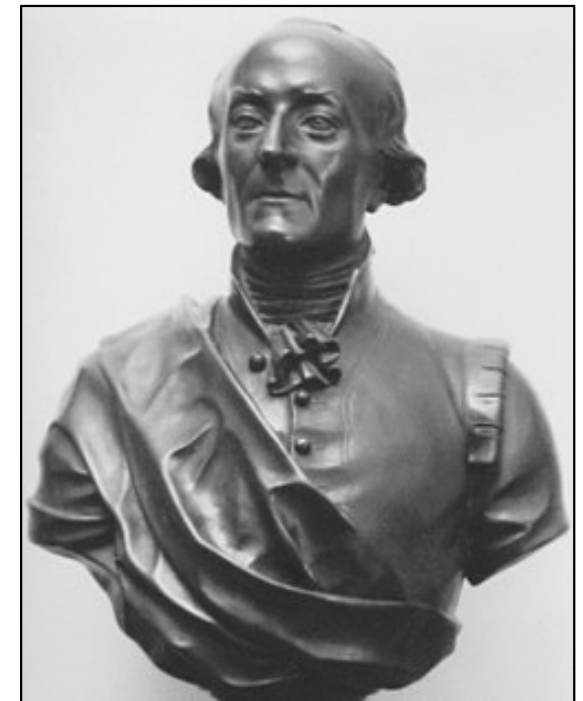
**Nya Tullhuset
i sten invigs.**

Mer om de första Tullhusen finns att läsa om i DHF:s bildanalys 4910.

Tullhuset uppfördes 1788 på uppdrag av kung Gustav III och efter ritningar av arkitekt Erik Palmstedt.

Erik Palmstedt (1741 – 1803) räknas som en av tiden främsta svenska arkitekter. Palmstedt arbetade med allt från stadsbyggnadsfrågor till officiella byggnader[°] herrgårdar[°] kyrkor och inredningar. Bland Palmstedts mer kända verk kan nämnas; Börshuset[°] Sofia Albertinas palats och Tullpackhuset i Stockholm samt slottsteatern vid Gripsholms slott.

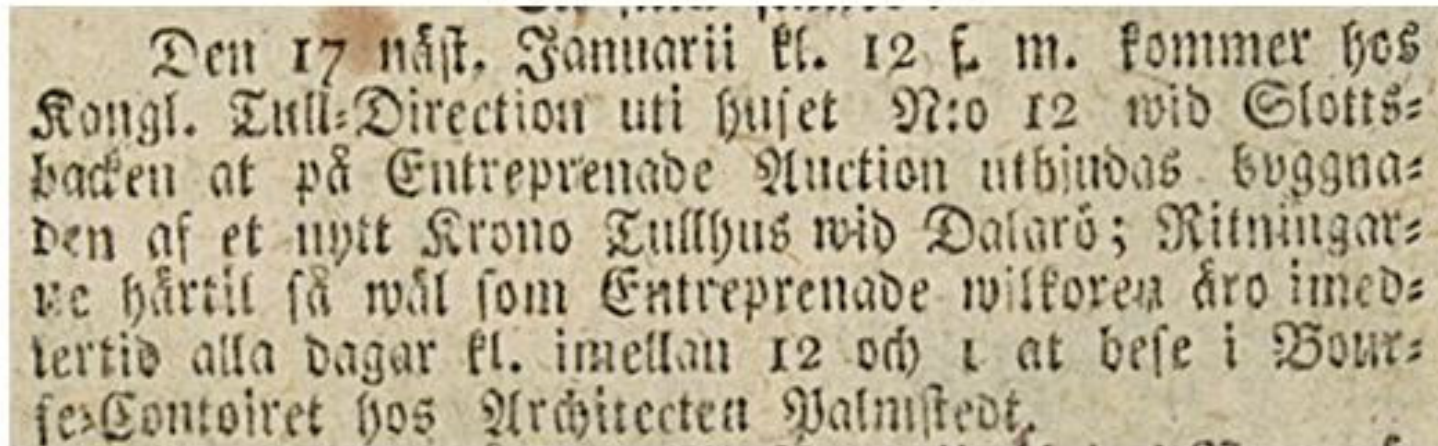
Dalarös Tullhus är ett suterränghus i rött tegel med sockel[°] hörnkedjor och vertikala band av roslagssandsten. Taket var ursprungligen täckt av kopparplåt. I byggnaden fanns lokaler för tullklareringen och rum för tullmästaren[°] gäster och tjänstefolk.

Erik Palmstedt

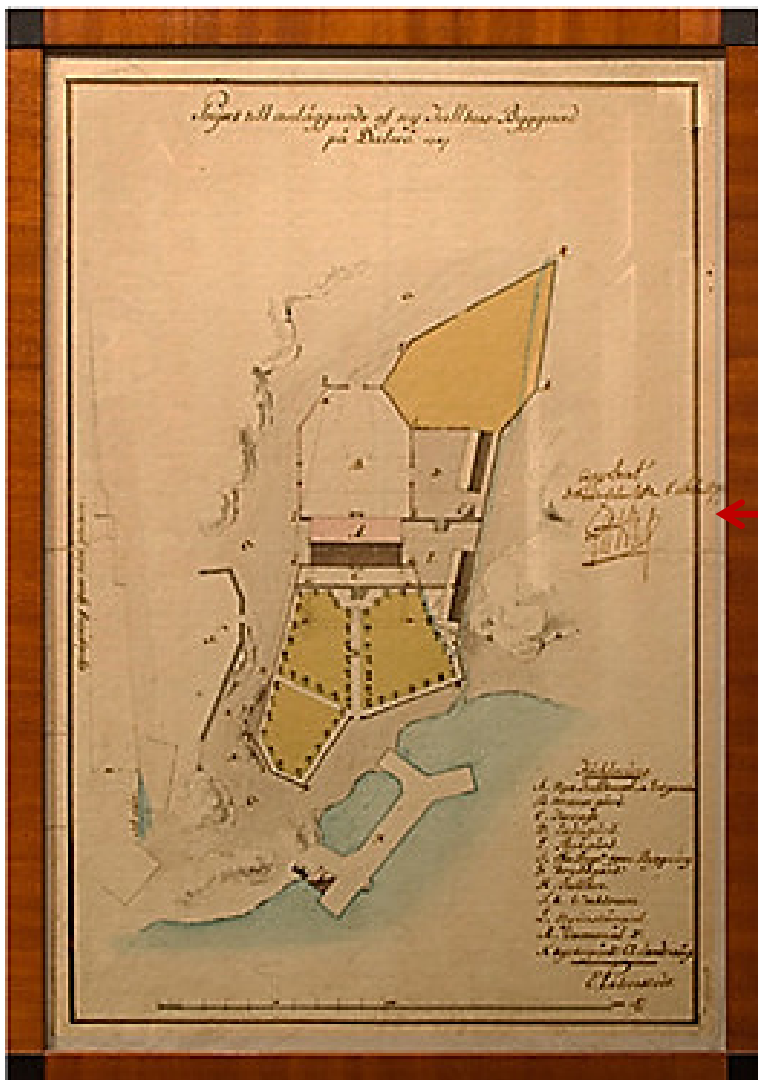
Entreprenör för byggande av Tullhuset på Dalarö sökes:

Posttidningar 1787-12-13

Den 17 näst, Januarii kl. 12 f. m. kommer hos
Kongl. Tull-Direction uti huset N:o 12 wid Slotts-
backen at på Entreprenade Auktion utbjudas byggnas-
den af et nytt Krono Tullhus wid Dalarö; Ritningar-
ne härtill så wäl som Entreprenade wilkoren äro imed-
lertid alla dagar kl. imellan 12 och 1 at bese i Bour-
se/Contoirtet hos Architecten Palmstedt.

Den 17 näst, Januari kl. 12 f. m. kommer hos
Kungl. Tull- Direktionen uti huset N:o 12 vid Slotts-
backen att på entreprenad Auktion utbjudas byggnas-
den av ett nytt Krono Tullhus vid Dalarö; Ritningar-
na härtill så väl som entreprenadvillkoren äro emel-
lertid alla dagar kl. i mellan 12 och 1 att bese i Bour-
se (börs)? kontoret hos arkitekten Palmstedt.

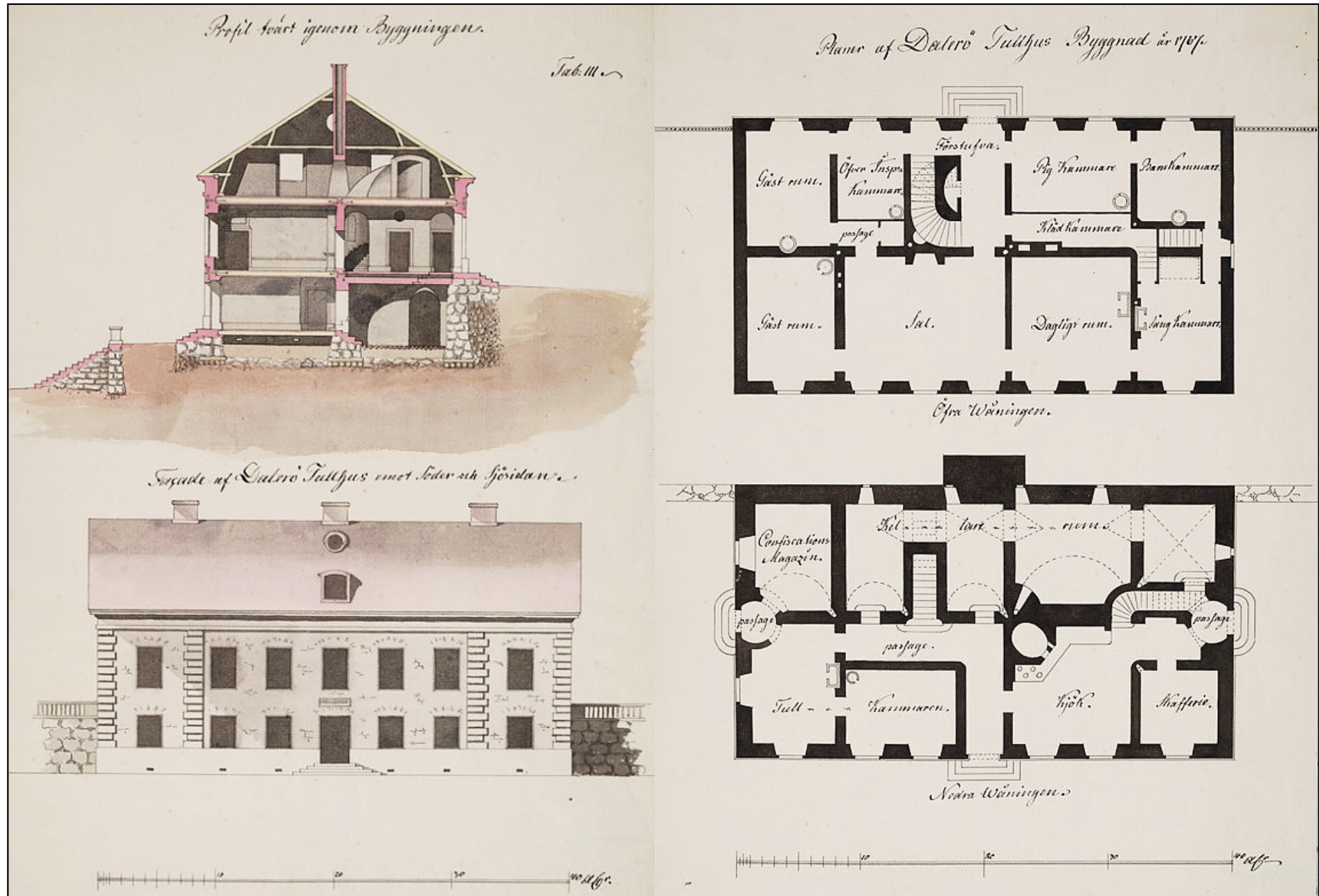
Det här är ritning nr 1 i original gjord av arkitekten Erik Palmstedt.

Lägg märke till det handskrivna godkännandet (approbera) av Gustav III mitt på ritningen.

Inskription över dörren: "MDCCLXXXVIII" (1788).

Erik Palmstedts originalritning.

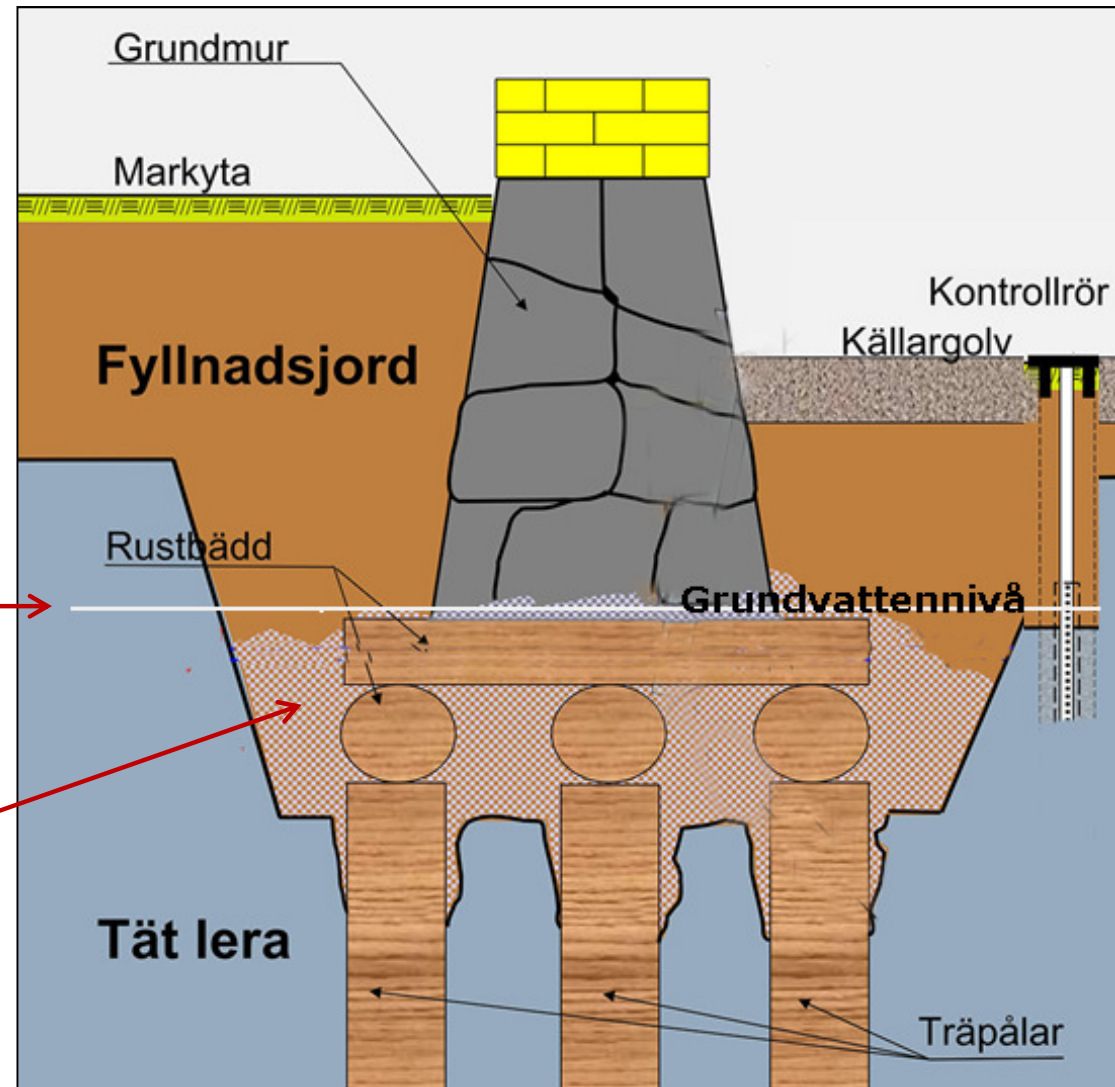
Tullhuset uppfördes på rustbädd av asp på lerbotten och måste hållas fuktig så att den inte torkar ut och ruttnar.

Annars kan träpålarna som varit oskadade i flera hundra år skadas och bärigheten försvinner.

Ev. är rustbädden under Tullhuset gjord på detta sätt.

Rustbädden måste ligga under grundvattennivån.

Stockarna får inte torka ut som på bilden.

Bevara pålar och rustbädd.

WSP har gedigen kunskap gällande orsak^o verkan och åtgärd av mikrobiellt angrepp i grundläggningskonstruktioner som rustbädd och pålar av trä.

Några andra byggnader av Erik Palmstedt.

Börshuset 1778.

Hildebrandska husen.

Skinskattebergs herrgård 1790.

Stortorgsbrunnen 1778.

Heby slott 1778.

Några till byggnader ritade av Erik Palmstedt.

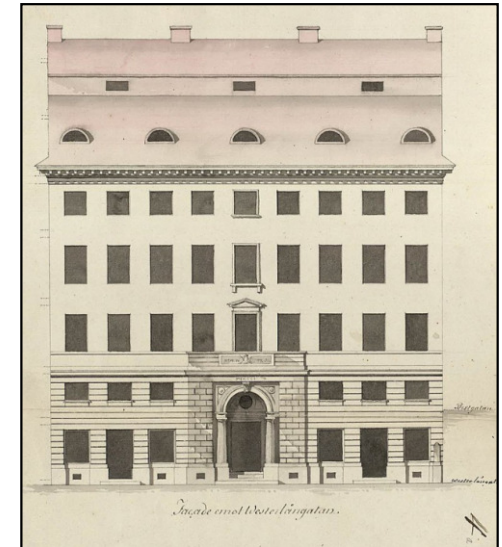
Arvfurstens palats 1794.

Slottsteatern° Drottningholm 1890.

Tullpackhuset 1790.

Palmstedts hus vid Västerlånggatan 27° i Gamla stan° Stockholm.

Byggnaden uppfördes 1801-1805 och är uppkallad efter arkitekten Erik Palmstedt.

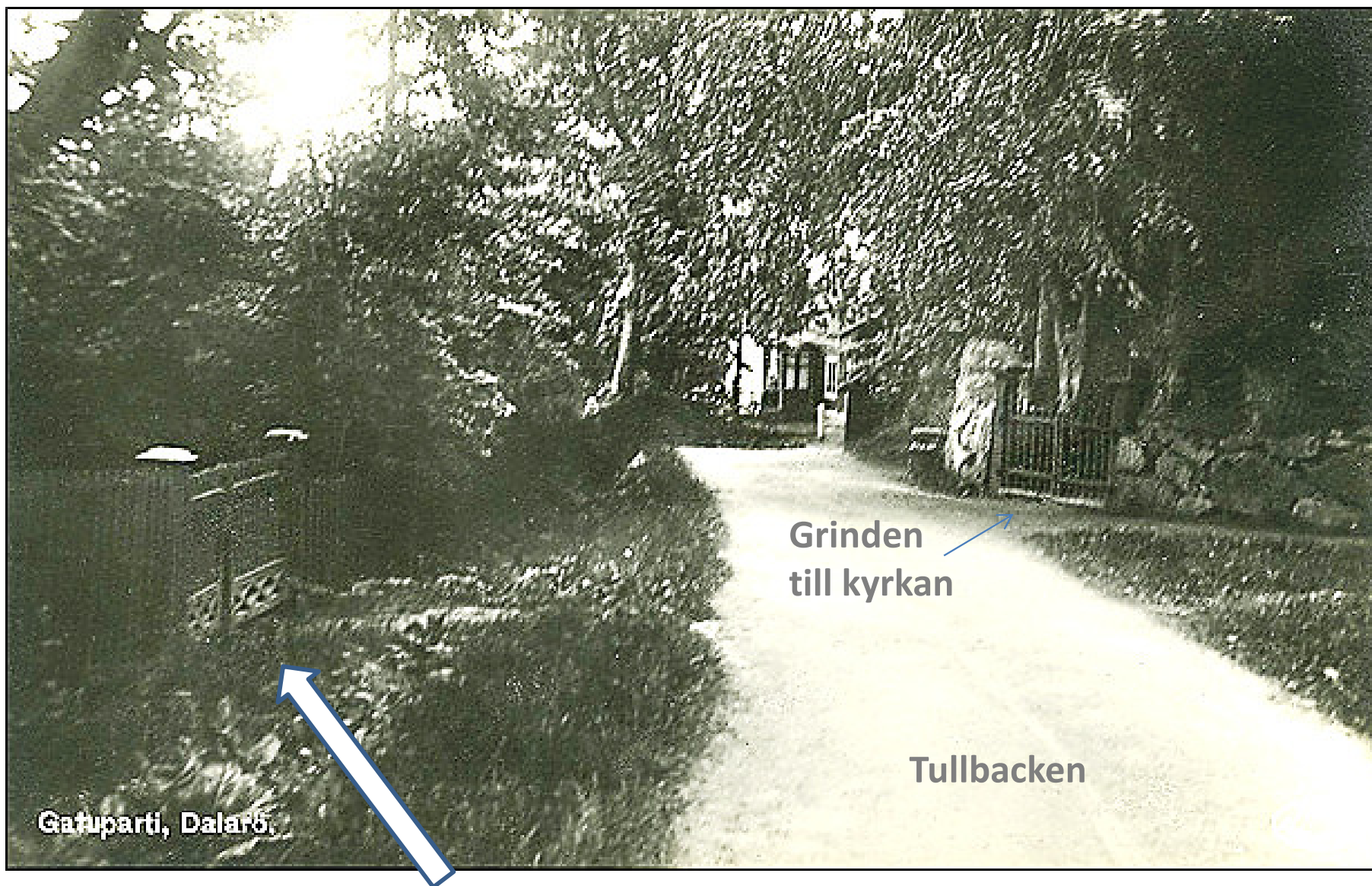
Vy mot Fiskarhamnen ca 1871.

Tullhuset.

Se även DHF:s bildanalys K22 som visar nästan samma vy målad av Carl Ewald Lönngren vid samma tid.

HYRESGÄSTER

Gatuparti, Dalarna

Grinden
till kyrkan

Tullbacken

Den vackra grinden till Tullhuset i början av 1900-talet.

Tullbacken i början av 1900-talet.

1928, då den fasta tullanstalten Dalarö drogs in som en av de sista av tullstationerna försökte Tullstyrelsen att avyttra huset eftersom underhållskostnaden ansågs hög för ett hus som inte längre behövdes.

Det fanns inga intressenter som ville ta över huset.

Detta berodde bl.a. på att Dalarö samhälle som i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet varit en klassisk badort inte längre fyllde Stockholmarnas behov som rekreationsort.

Troligen 1940-talet.

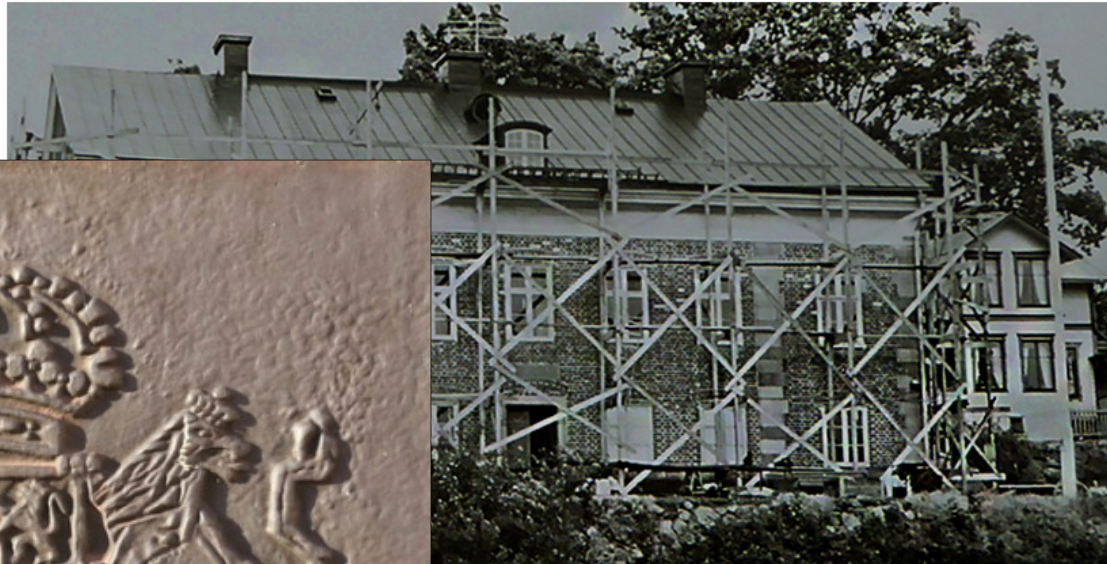
1935 förklarades Tullhuset som byggnadsminnesmärke varvid tomten runt huset friköptes 1936. Härvid sökte man någon meningsfull användning av huset som under en tid nyttjats av militären.
Först under andra världskriget kunde planerna på husets användning mogna.

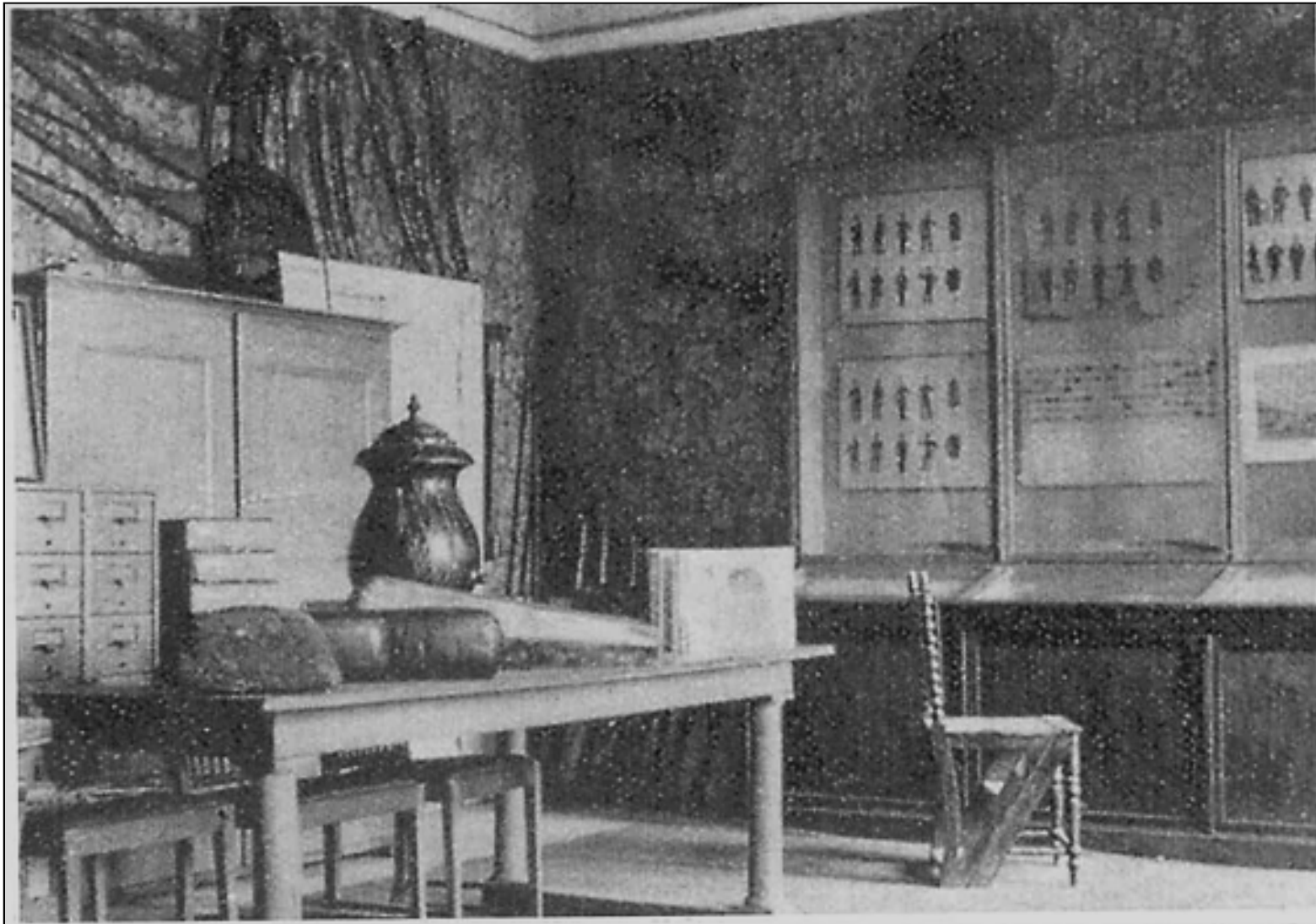
1955 fattades beslut om att restaurera huset.

I tre etapper beviljade stadsmakten 425.000 kr till den genomgripande renoveringen som stod klar 1958.

Bostadsutrymmen nyttjades av Dalarö kustpostering under Östra kustdistriktet.

Innan tullmuseet kom till Dalarö fanns en första utställning i Tullhuset 1953, på temat tullare.

Tullverkets museum i Dalarö Tullhus.

Tullverkets tullmuseiföremål har sin början från 1800-talet.

1927 öppnades ett Tullmuseum för första gången. Museet låg då i Tullverkets hus på Österlånggatan i Gamla stan och därefter vid Slussplan i Stockholm.

Efter restaurering av Tullhuset 1958 tog f. d. tulldirektören Olof Montan initiativet att inrätta ett tullmuseum i Tullhuset på Dalarö.

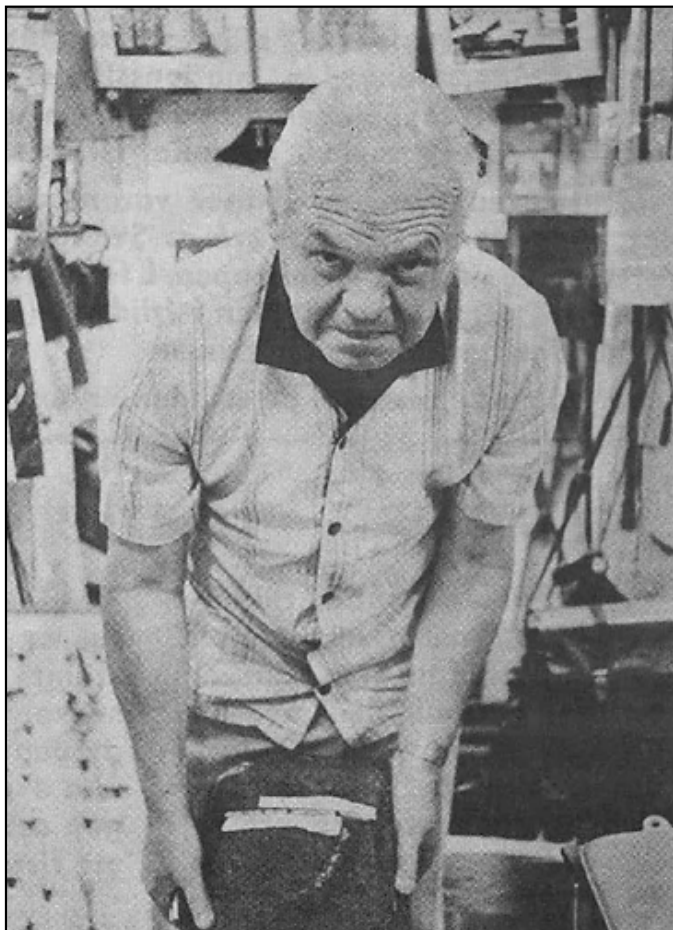
Olof Montan besökte finansminister Gunnar Sträng för att förankra tanken om att få pengar till att renovera Tullhuset på Dalarö, för att där inrätta ett Tullmuseum.

Det var en omfattande renovering och ombyggnad som utfördes 1958.

Foton från Åke Rockström.

**Olof och Maj Montan bodde då i Tullhuset.
De hade döttrarna Christina, Agneta, Ingegerd och Margareta.**

Olof Montan.

**Maj Montan framför spisen i
tullmässen.**

Den del av museet som handlade om smuggling fanns på övre planet.

I tullmuseet visades olika representationsrum från olika tidsepoker.
Bilden visar inredningen i 1700-talsrummet.

I tullmuseet visades olika representationsrum från olika tidsepoker.
Bilden visar inredningen i 1800-talsrummet.

I tullmuseet visades olika representationsrum från olika tidsepoker.
Bilden visar inredningen i 1800-talsrummet.

1968

I tullmuseet visades olika representationsrum från olika tidsepoker.
Bilden visar inredningen i 1900-talsrummet.

Några föremål från museet.

Kassakista, en sådan fanns på varje Tullkammare.
Denna kista stod i Tullhuset på Dalarö och transporterades varje kväll med häst och vagn till slottet Tre Kronor där man öppnade den och räknade de pengar som kommit in under dagen.

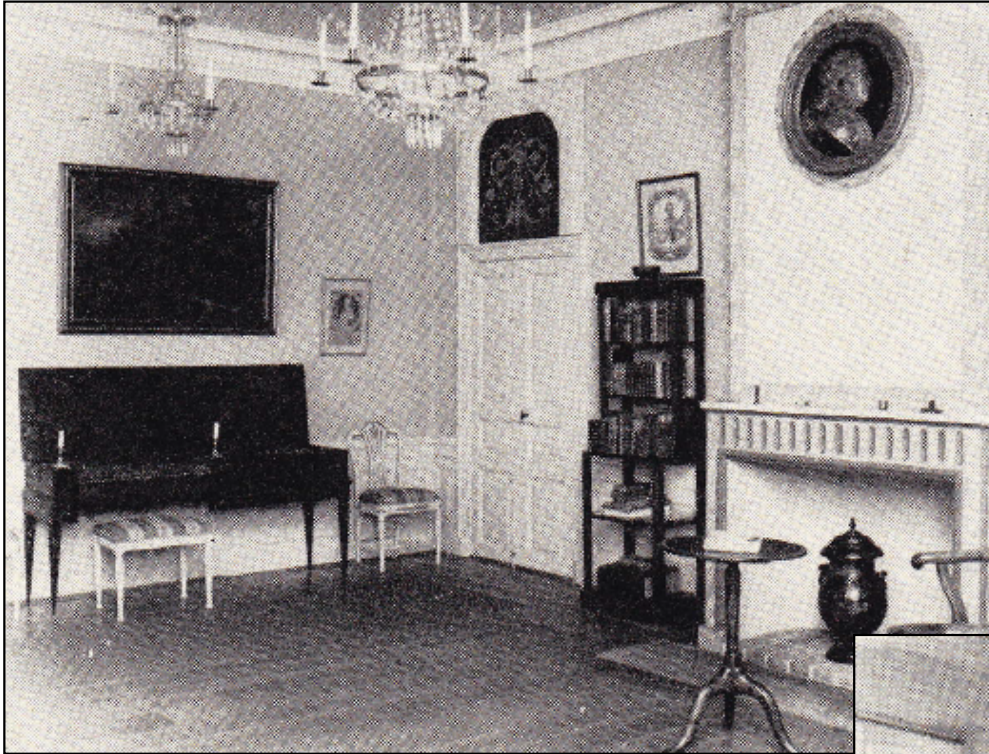

Kärran som stod vid entrén.

Läderväska beslagen på Dalarö. Den tillhörde storsmugglaren Algoth Niska. När det infördes alkoholförbud i Finland 1919, började Niska smuggla och sälja sprit.

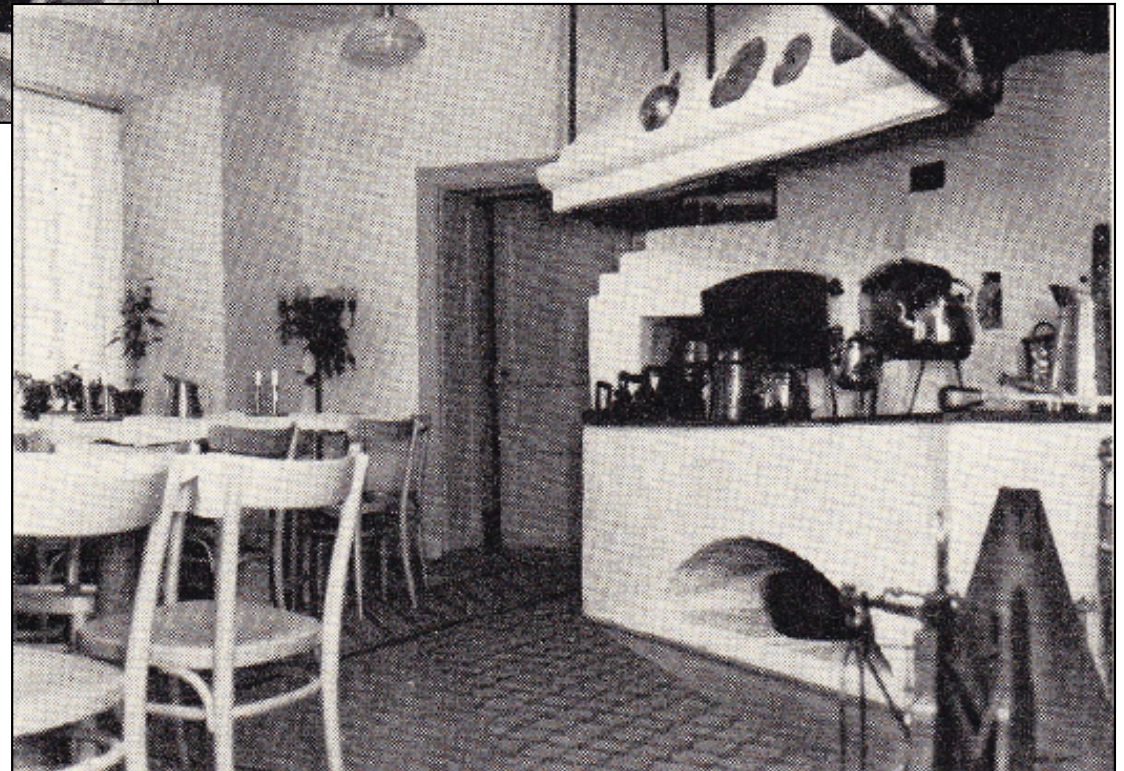
Utdrag ur okänd tidning 1965.

I ett tulldirektörsrum från 1850 sitter en originalmedaljong av Sergel.

Tullmässen.

Utdrag ur okänd tidning 1965.

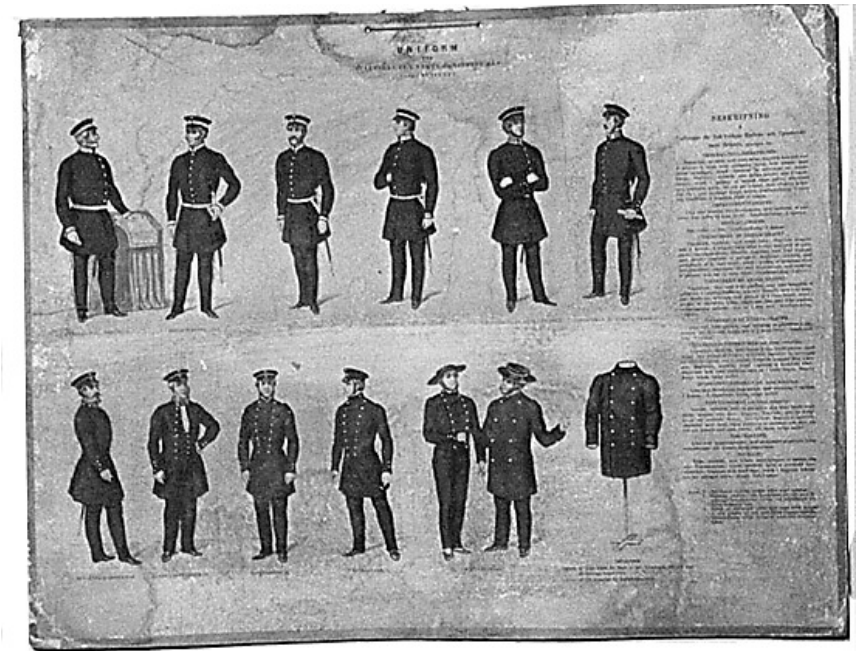
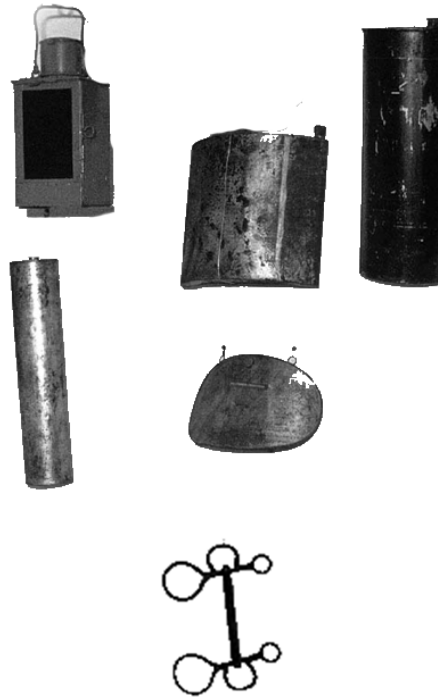
Fru Montan visar en smuggeldunk med dubbla bottenar, överst har man t. ex. mjölk, underst något annat.

I tullmuseet finns denna festliga tidsstudie, som visar hur nitiska tullmän belönas "för nit och redlighet".

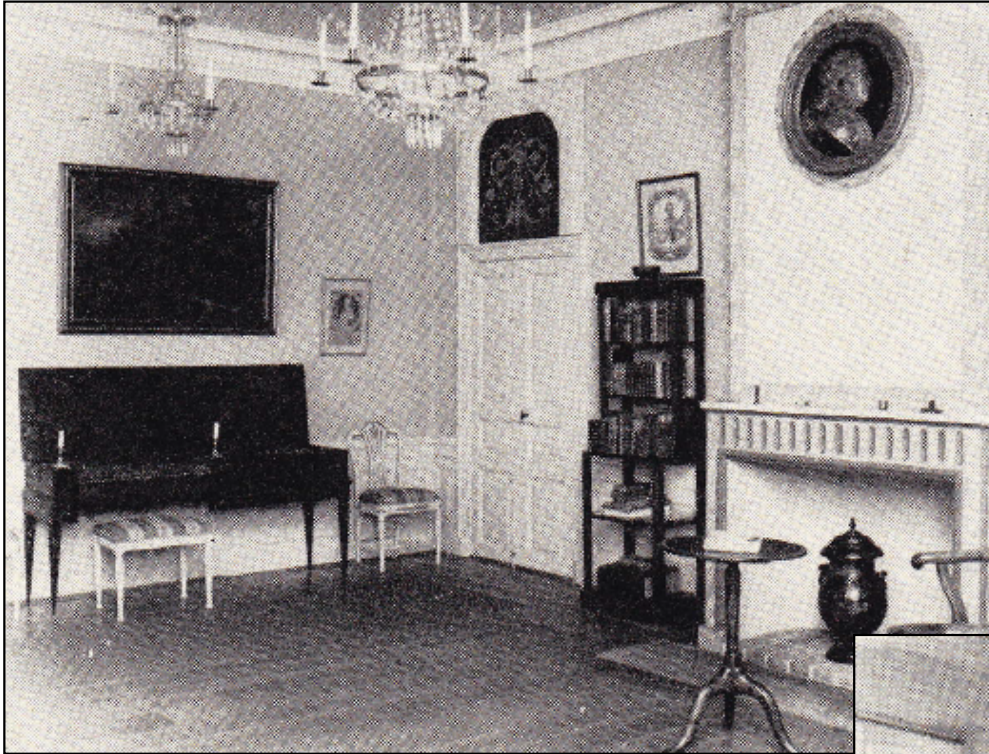

Från Dalarö till Strandridaregården i Ljugarn på Gotland överfördes bara små föremål, övrigt gick till dåvarande museet på Alströmergatan.

Strandridaregården.

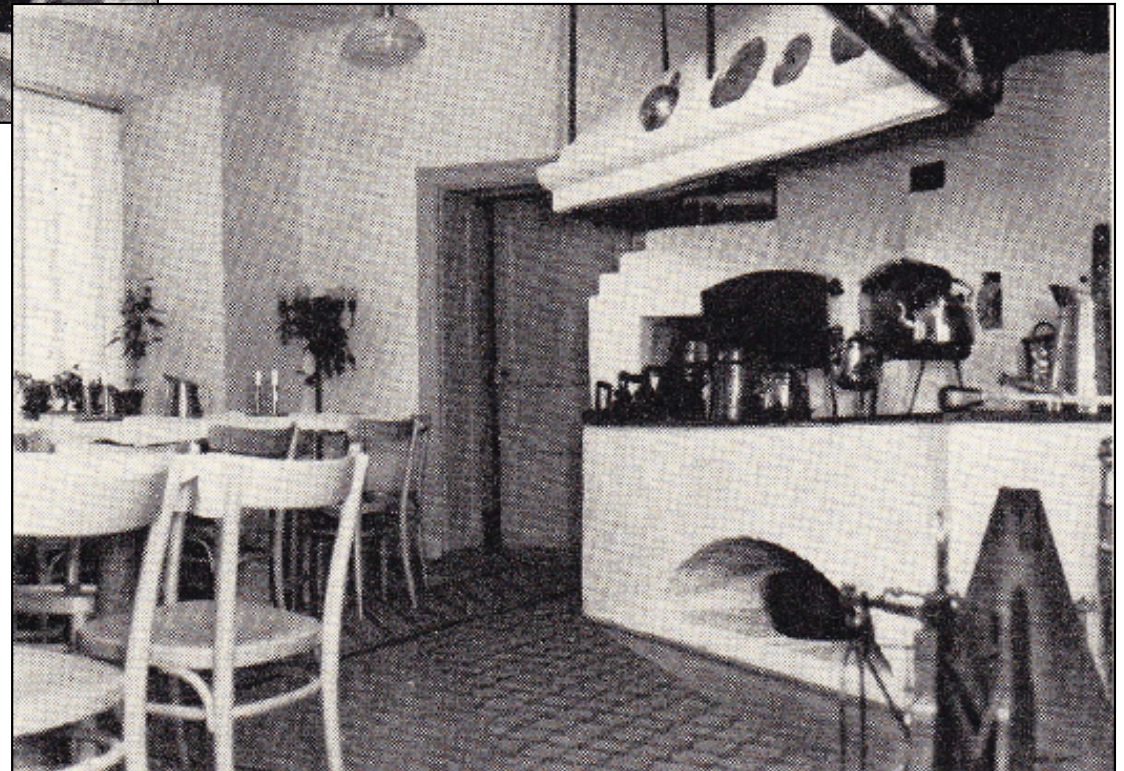
Utdrag ur okänd tidning 1965.

I ett tulldirektörsrum från 1850 sitter en originalmedaljong av Sergel.

Tullmässen.

Utdrag ur okänd tidning 1965.

Fru Monthan visar en smuggeldunk med dubbla bottenar, överst har man t. ex. mjölk, underst något annat.

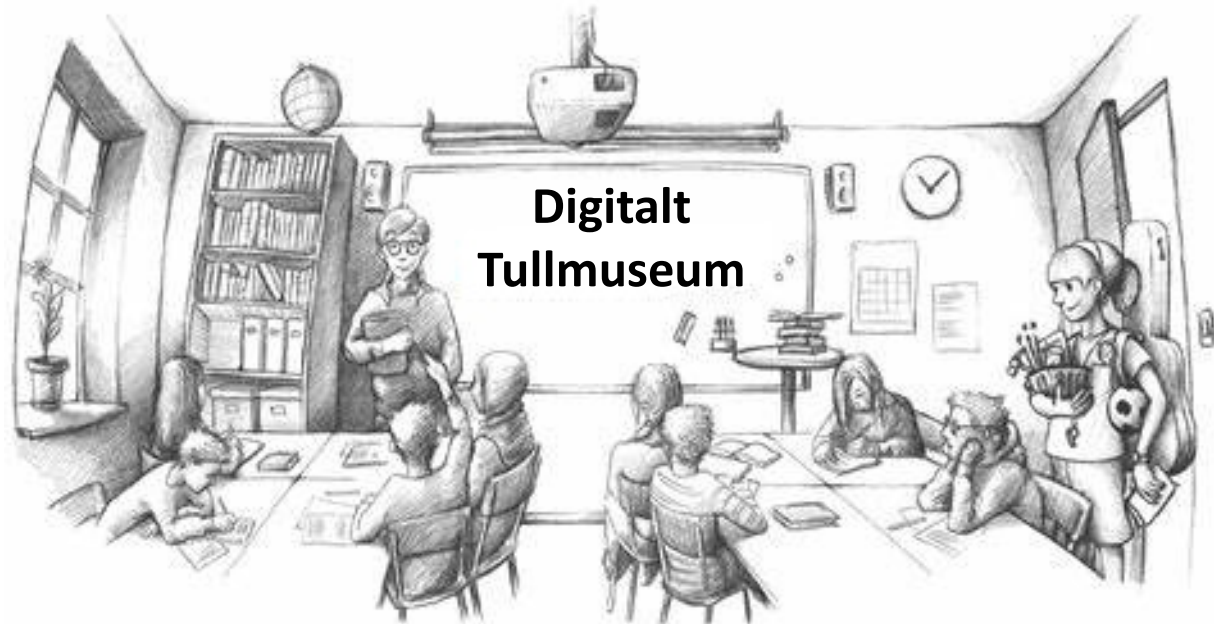
I tullmuséet finns denna festliga tidsstudie, som visar hur nitiska tullmän belönas "för nit och redlighet".

Museet i Tullhuset på Dalarö fanns från 1958 till 2000 då det flyttade till Alströmergatan.

Sedan 2016 finns bara Strandridaregården med fysiska föremål.

I övrigt finns bara tullhistorien som webbaserad information hos Tullverket.

Sammanfattning;

1927 slogs portarna till Tullmuseum upp för allra första gången. Då låg museet på vindsvåningen i Tullverkets hus på Österlånggatan i Gamla stan i Stockholm. Senare flyttades museet till Slussplan 9 där det hölls öppet ända till andra världskriget. Under kriget packade man ihop samlingarna och flyttade dem till Tullverkets Tullhus på Dalarö där museet öppnade igen **1958**. På Dalarö låg det kvar fram till år **2000**. Då flyttade Generaltullstyrelsen° nuvarande Tullverkets huvudkontor° till Alströmergatan på Kungsholmen° och museet flyttade med. Den 31 oktober 2015° inför flytten av Tullverkets huvudkontor till Tegeluddsvägen° stängde museet och den 1 februari **2016** flyttade museet ut på webben.

Hyresgäster i Tullhuset

Kontrakt

Föreningen för kulturellt bevarande - FKB.

Åke Järn

Dalarö 2008-10-24

Genom ovanstående namnteckning har styrelsen för FKB tecknat kontrakt med Fastighetsverket om att hyra lokaler betecknad som 345H i Dalarö Tullhus f.o.m. 2008 och intill en ömsesidig uppsägning sker enligt bilagan till detta kontrakt märkt Kontrakt 23657.

Vid en eldsvåda den 26 april 1873 brann skolhuset på Odinsvägen ned.

Av lotsstyrelsens årsberättelse för år 1874 framgår att undervisningen för småskolan, lotsbarnskolan, under året har varit inställd till följd av brist på passande lokal. Storskolans undervisning bedrevs i Tullhuset tills en ny skola blev uppbyggd på samma plats.

Lärare 1873 var Hanna Eriksson.

Under mer än tre terminer blev undervisningen kvar i Tullhuset, tills det nya folkskolehuset invigdes av pastor J. Olsson, 1875.

Redan 1880 kunde man hyra boende i Tullhuset.

Stockholms Dagblad 1880-05-21

Å Dalarö.

I Dalarö Tullhus uthyras för hela sommaren:
En Våning om 4 väl möblerade Rum (hvaribland en stor sal) med stort kök.

En Lägenhet om 2 möblerade rum med kök.

Två Lägenheter om ett möbleradt Rum.

Vidare underrättelse i Tullverkets hus, *N* 49
Österlånggatan, 3 tr. upp.

Uti Tullhuset vid Dalarö

från och med den 1 April 1888 tre rum en trap-
pa upp, fyra rum på vinden samt ett kök på ne-
dre bottnen, med skyldighet för hyresgästen att
vid hyrestidens utgång lägenheterna i fullgodt
skick aflemna. Närmare upplysningar meddelas
i Kongl. Generaltullstyrelsens Kameralbyrå, dit
förseglade, skriftliga anbud å för år belöpande
hyra kunna ingifvas före den 20 Mars 1888.

Stockh:s omgifningar.

Uti Tullhuset på Dalarö,

från och med den 1 April 1888: 3 Rum 1 tr. upp,
4 rum på vinden samt 1 kök å nedra botten, med
skyldighet för hyresgästen att vid hyrestidens ut-
gång lägenheterna i fullgodt skick aflemna. När-
mare underrättelser meddelas å Kongl. General-
Tullstyrelsens Kameralbyrå, dit förseglade, skrift-
liga anbud å, för år belöpande hyra kunna ingifvas
före den 15 nästinstundande Mars månad.

Två personer som bott i Tullhuset.

Det var en tullinspektör Trautiger som bodde i Tullhuset och han hyrde ut rum.

General Jungstedt har bott i Tullhuset i många år.

Kanske är det General Jungstedt som är med på denna bild.

Invigning af Garnisonens Nya kyrkogård 18. okt. 1914."

På bild från höger: **General Jungstedt** Major Rignell Öfverstelöjnt.

Murray Ing 3° Öfverste Thorsell Ing 1° Öfverste Bergman A 9° Öfverste

Torén A 1° Öfverste Fallenius I 2° Öfverste Hult I 1° Kommendanten

öfverste Ankarcrona Öfverste Rosenblad K 2. Örvestelöjnt. Ribbing I 2.

Vid en intervju gjord 1946 framkom att sedan tullstationen drogs in har Tullhuset varit obebott. Synd på den trevliga trädgården som de hade där tidigare.

I tidningen Idun 1962 kan man läsa att endast representationslokalen lånas ut till Dalarös kyrkliga syförening.

Enligt gamla protokoll fanns syföreningen här mellan 1932 – 1973.

Förvaltar Tullhuset på Dalarö

Över hela Sverige finns kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer som staten äger och som bär vår gemensamma historia och framtid. Det är Statens fastighetsverks uppgift att på ett hållbart sätt ta hand om dem så att de finns kvar till kommande generationer.

2003 genomfördes en större upprustning och renovering, där den ursprungliga planlösningen återskapades så långt som möjligt.

Statens fastighetsverk som förvaltare:

1935 blev Tullhuset Statligt Byggnadsminne och skyddsföreskrifterna är från 1993, det år Statens fastighetsverk bildades och man gjorde upp om tillhörigheten för en stor del av vårt kulturarv.

SFV Michael W.

Dalarö tullhus semesterhem?

Ett semesterhem för tullpersonal diskuteras inom tullmannakretsar. Om tillräckligt intresse visar sig finnas för saken och en del ekonomiska garantier lämnas av personalens kårsammanslutningar, ämnar nu tulldirektören hos generaltullstyrelsen begära att det hundraåriga, vackert belägna tullhuset i Dalarö efter modernisering och renovering skall få disponeras till semesterhem.

1933-03-17

1933-04-28

På sin tid voro planer uppe på att använda Dalarö gamla pittoreska tullhus som semesterhem för tulltjänstemän. För ändamålet hade i så fall givetvis vissa ändrings- och moderniseringsarbeten måst vidtagas. Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening anser sig dock för sitt vidkommande nödgat att avböja erbjudandet, då föreningen icke anser sig kunna stå den ekonomiska risken.

Haninge kommun.

2009 hyrdes plan 2 och 3 i Tullhuset av Haninge kommun som hyr lokalen för skärgårdsmuseet men hyrde ut vissa lokaler.

2023 hyr inte kommunen längre plan 3.

Några av hyresgästerna efter att tullmuseet flyttat har varit:

DKFC Dalarö Kultur- och Föreningscentrum.

Dalarö Hembygdsförening.

Turistbyrån.

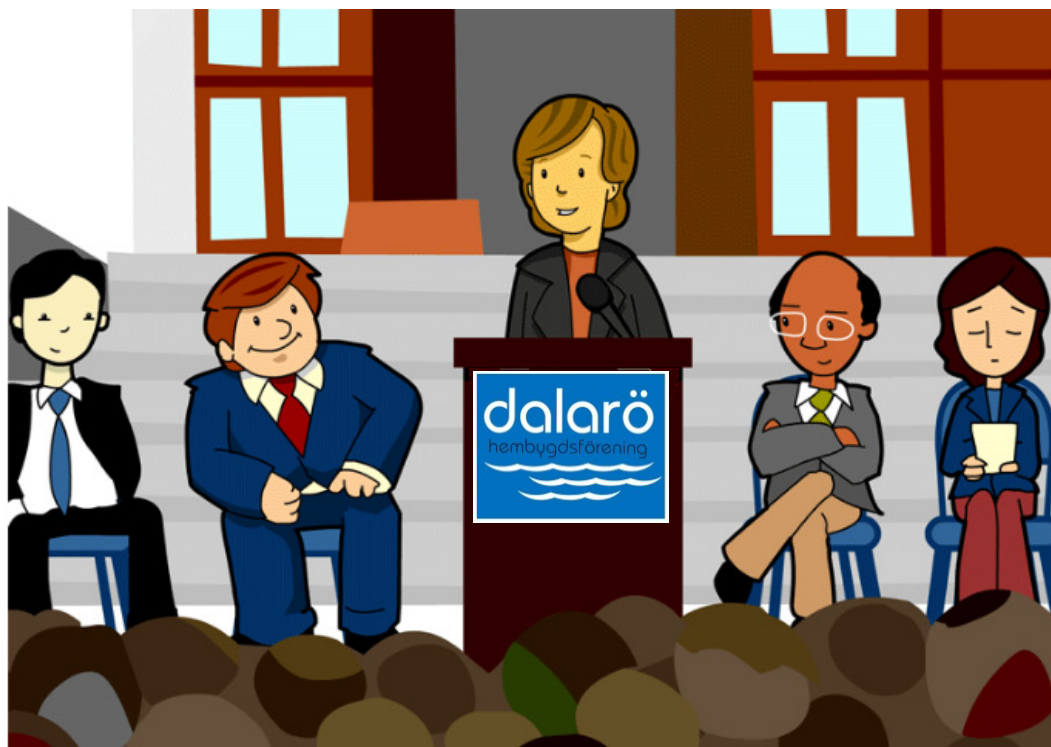
Turistbyrån som öppnade i Affärshuset vid Odinsvägen flyttade till Tullhuset 2009 där den blev kvar till 2020.

DALARÖMÄKLAREN.

Föreningsverksamhet.

Olika restauranger och serveringar.

Korttidsuthyrning för utställningar
och fester.

Skärgårdsmuseet installerades i samband med att turistbyrån flyttade till Tullhuset, 2009.

Föremålen i museet har varierat genom åren.

Nytt pentry byggs på entréplanet 2023.

Vid kanten av Tullhuset finns 11 äppelträd, troligen gamla träd från den tid då det bodde tullare här och det även fanns andra hyresgäster i huset.

Några av äppelträden bär små frukter ca 2 cm i diameter. Vilken fruktsort detta är kan inte bestämmas, antingen är det paradisäpplen eller kärnsådd.

Detta verkar vara ett par sorter av paradis-/prydnadsäpplen. Vilka sorter kan nog bara någon kunnig pomolog svara på. Jag skulle rekommendera dig att ta kontakt med Sveriges Pomologiska Sällskap. Solveig Sidblad Hortonom/redaktör. Troligen är det prydnadsäpplen/paradisäpplen* eller kärnsådder*. Användningen av dessa är främst för pollinering av andra äppelträd eller för deras utseende. Man kan också koka gelé. Men lite underligt tycker jag att man inte har äpplen med sorter av typ matäpplen/vinteräpplen, då det var en stor del av hushållningen förr (c-vitaminer under vintern). De ser så vackra ut att jag mer tror på paradisäpplen som är planterade.

Tomas Netsborn för Sveriges Pomologiska Sällskap.

- * Paradisäpple, är en ganska snabbväxande buske eller litet träd med upprätt konisk krona. Blomningen är rik och likaså fruktsättningen. Frukten är ca 1,5 cm i diameter och lysande orangeröd med blank yta.
- * Förvildade kulturaplar kallar man för kärnsådder, eftersom de sorterna har växt upp ur genom kärnan från odlade äppelträd. Vid kärnsådd av kärnor från odlade äppelträd bildas en ny korsning beroende på vilka moder- och fadersorter som befruktat varandra genom pollineringen och vilka gener det nya trädet fått med sig från respektive föräldrasort. Oftast blir kärnsådd oätliga, små och sura äpplen men ibland blir det både ätligt och gott!

EV. NUTIDA BILDER

SLUT

Se även DHF:s bildanalyser:

4910	141
902	147
K14	2446
4460	3893
A532	3213
A478	895
A321	431
418	433
A37	432
899	

Olle Dolk och Gun Vaalundi 2023.

Tillägg : DN skriver om tullmuseet på Dalarö.

Smugglingen ett ständigt gissel. Tullmuseet på Dalarö en provkarta över människans fantasirikedom.

Av EVA-KARIN GYLLENBERG.

Nallen hänger med huvudet och sågspån är på väg ut.

Inte långt därifrån står en konfiskerad mjölkflaska med dubbla bottenar och en bibel med sidorna bortskurna så pass att man kan lägga en halvflaska på gamla testamentets plats.

Det handlar om smuggelgods^o tullverkets ständiga gissel. Och lita på att det finns smuggelgods i massor på Tullmuseet.

Detta museum ligger på Dalarö i ett hus som Gustav III lät bygga. Uppdraget att rita huset gick till Erik Palmstedt^o mannen som även ritade börshuset i Gamla stan och Arvfurstens palats vid Gustav Adolfs torg.

Gustav III hade tänkt bo i huset^o men det finns inga belägg för att han verkligen gjorde det. Inte för någon längre tid i alla fall.

Nej^o i stället blev huset fäste för tullen på Dalarö och verksamheten var febril under många år.

Flyttade till Dalarö

Tullverket firade sitt 350-årsjubileum 1986. Då återinvigdes Tullhuset på Dalarö efter ombyggnad. Själva museet har funnits sedan 1927° men då låg det i Stockholm. 29 år senare flyttades verksamheten till Dalarö.

Varför just Dalarö

Stockholm var stapelstad och alla varor som skulle in till Stockholm med båt kom till Dalarö^o berättar Inger Eriksson^o en av tre personer som arbetar på museet^o som nu i sommar håller öppet tisdag-söndag mellan kl. 11 och 16.

Det var 1636 som tullverket reformerades i Sverige. Detta år fick stor betydelse för tullverksamheten och det av tre skäl. Dels utsåg Axel Oxenstierna Mårten Augustinsson till generaltullmästare^o dels fick vi en ny handelsordning och dels infördes seglationsrätten.

När det gällde handelsordningen var det en begränsning av det antal städer som fick bedriva handel med utlandet. Sju så kallade stapelstäder blev centrum för utrikeshandeln.

Stockholm störst

Stockholm var den i särklass största med drygt 65 procent av utrikeshandeln. Göteborg svarade för knappt 16 procent^o Norr- och Söderköping för drygt 10 procent tillsammans. De tre andra stapelstäderna Nyköping^o Kalmar och Västervik svarade för drygt 7 procent tillsammans.

Vid den här tiden tillhörde Bohuslän Norge och Skåne^o Blekinge^o Halland och Gotland Danmark. Beträffande seglationsrätten blev Dalarö år 1636 så kallad inloppsstation och detta för att stoppa smugglingen. Systemet hämtades från Holland.

Under 30 år var Dalarö en plats att räkna med för tullen^o sedan övergick stationen till ren bevakning.

År 1719° när ryssarna härjade på ostkusten^o brändes så gott som hela Dalarö ned. Det var inte mycket mer än kyrkan (Tullhusets närmaste granne) som klarade sig.

Flitigt besökt

Tullmuseet är nu inte bara en angelägenhet för Dalarö. Det besöks av kanske 100 personer om dagen. Som alla museer är besökssiffrorna avhängiga vädret.

Och det finns faktiskt många bofasta Dalaröbor som inte har varit här. Dom skäms nästan för att erkänna det, säger Inger Eriksson och ler.

Vad är det då man får se på Tullmuseet?

Dels finns en ren tullavdelning där man får gå igenom klareringen på det uppbyggda tullkontoret innan man kommer in i det allra heligaste, generaltullmästarens rum. Det är från 1925. Möblerna är gjorda i björk och tittar man noga på det vackra bokskåpet ser man ett krönt T (som i tull). På gardinerna finns tullverkets symboler - lejonet, ymnighetshornet och merkuriestaven.

På väggen hänger porträtt på gamla generaltulldirektörer som Carl Henrik Gyllenhaal, generaltulldirektör 1840-1856.

Smuggelgods

En trappa upp finns allehanda beslagtaget gods. Från Ebbe Carlsson-utrustningen till den luggslitna nallen med huvudet som nästan ramlat av.

Denna nalle tillhörde en femårig pojke vars pappa arbetade i frihamnen. Pojken fick följa med sin pappa till jobbet av så kallade familjeskäl. Pojken ville inte vara med sin far på jobbet om han inte fick ta sin blå nalle med sig, sa pappan.

Det tyckte pappans arbetskamrater var gulligt. Vad de inte visste (förrän senare) var att nallemdagen innehöll smuggelgods.

Telegraf-rapport d. 24 okt. kl 5 e. m.

DALARÖ. NO. Ank.: Augusta, Humble, Ronneby, trävirke. **LANDSORT.** OSO. Ank.: Concordia, Eeners, Luleå, trävaror. **SANDHAMN.** NO. Ank.: Twee Gebroeders, Butter, Rotterdam, socker; Fortuna, Franzén, Gotland, kalk. **FURUSUND.** Tjocka hindrat signaleringen.

Dito d. 25 okt. kl. 11 f. m.

DALARÖ SV. Ank.: Chapman, Ljungqvist, Antwerpen, socker & diverse. **LANDSORT.** Vestl Ank.: Leopoldina Maria, Andersson, Hamburg, styckegods; Jarl, Randerston, Bergen, sill & fisk; Svanen, Petersen, Rio Janelro, kaffe. **SANDHAMN.** SV. Ank.: Jabina, Bruns Hamburg, kreatur; Carolina, Yttergren, Gotland, kalk; Julie, Eliasson, Kronstadt, ballast; Paulina, Andersson, Gotland, kalk. **FURUSUND.** S. Ank.: Hoppet, Österlund, Kågeå, bräder.

Den 12 juli kl. 11 f. m.

DALARÖ. SV. Ank.: Svea (å). **LANDSORT.** VSV. Utg.: Polhem (å). **SANDHAMN.** SV. Ank.: Anna Bothilda, Bengtsson, Bergen, sill. Utg.: Juno, Jönsson.

Kungörelse.

Medelst offentlig auktion, som förrättas vid tullstationen i **Dalarö** den 18 innevarande April kl. 12 på dagen, utbjudes på **entreprenad** för Kungl. Tullverkets räkning:

dels uppförandet af en uthusbyggnad och verkställandet af en del reparations- och underhållsarbeten vid Tullverkets hus och lägenheter i **Dalarö**,

dels verkställandet af en del reparations- och underhållsarbeten å Tullverkets hus och lägenheter å Hufvudskär.

Spekulanter hänvisas till utförligare annons, som finnes införd i »Tidning för leveranser till staten m. m.» nr 16 för den 2 April, samt till tullstationen i **Dalarö**, som lemnar vidare upplysningar.

Dalarö i April 1895.

Tullstationen.